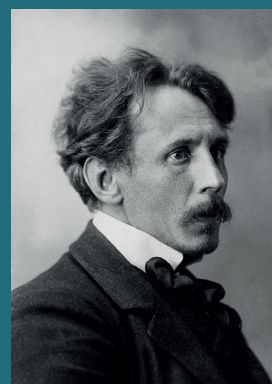

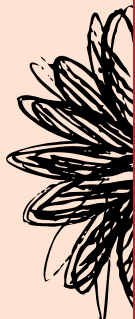
Bruno Schulz

Prozaik i artysta-plastyk. Pochodził z żydowskiej zasymilowanej rodziny Studiował architekturę na Uniwersytecie Lwowskim, uczęszczał do Akademii Sztuk Pięknych w Wiedniu, ale studiów nie ukończył. Pracował w rodzinnym Drohobyczu jako nauczyciel. Zarówno prace literackie, jak również plastyczne ujawniają tendencję do przekształcania rzeczywistości w mit, oniryczną wizję oraz silną fascynację erotyką o zabarwieniu masochistycznym. Groteskowy obraz świata sprzyjał też przebłyskom poczucia humoru. Wyróżniającą cechą pisarstwa Schulza jest język - gęsty, metaforyczny, poetycki. Schulz zginął w Drohobyczu podczas wojny, zastrzelony przez Niemca. W 2001 odnaleziono w Drohobyczu wykonane przez Schulza freski, przeniesione do Jerozolimy przez Instytut Yad Vashem. Najważniejsze prace: Xięga bałwochwalcza (grafiki, 1920-1922), Sklepy cynamonowe (opowiadania, 1934), Sanatorium pod Klepsydrą (opowiadania, 1937)

Mikolaj Konstanty Ciurlionis

Najwybitniejszy artysta litewski przełomu XIX i XX wieku, malarz i kompozytor. Czołowy przedstawiciel środkowoeuropejskiego symbolizmu, uznawany za jednego z prekursorów abstrakcjonizmu i surrealizmu. Urodzony i wychowany w spolonizowanej rodzinie, litewską tożsamość odkrył jako osoba dorosła dzięki Sofii Kymantaite, swojej przyszłej żonie. W pracach plastycznych stworzył unikalny, fantastyczny świat, pełen symboli i niedopowiedzeń. Bardzo towarzyski, zaangażowany w życie artystyczne środowiska polskiego i litewskiego, swoją hiperaktywność przypłacił załamaniami nerwowymi. Dzięki warszawskim przyjaciołom był leczony w zakładzie doktora Władysława Olechnowicza w Czerwonym Dworze w Pustelniku (obecnie Marki), gdzie niestety zmarł w 1911 roku.

Zapomniani mieszkańcy Marek

W okresie międzywojennym społeczność żydowska stanowiła połowę ogółu mieszkańców Marek. Znanych faktów historycznych na ich temat jest niewiele. Żydzi pojawili się prawdopodobnie w XVII wieku, zamieszkiwali głównie Pustelnik. Wzmianki na ten temat pojawiają się w kilku publikacjach, m. in. „The Encyclopedia of Jewish Life Before and During the Holocaust” oraz w „Marki, dzieje, tradycja, kultura” Zbigniewa Paciorka. W książce Czesława Brodzickiego pt. „Rzymskokatolicy, Ewangelicy oraz Żydzi w tworzeniu społeczeństwa Marek koło Warszawy” czytamy, że w 1921 roku w mieście mieszkało 524 Żydów na 1119 mieszkańców. Utrzymywali się głównie z handlu, rzemiosła i wyrobu cegieł. W 1826 roku powstała pierwsza synagoga. Na początku XX wieku wzniesiono murywaną bożnicę na rogu obecnych ulic Piłsudskiego i Małachowskiego. W latach trzydziestych przy obecnej al. Piłsudskiego została wybudowana żydowska szkoła. Pod koniec 1940 roku w Pustelniku Niemcy utworzyli getto. Zajmowało ono niewielki obszar na terenie cegielni Osinki przy ul. Dużej. Znaleźli się w nim żydowscy mieszkańcy Marek, Pustelnika i Strugi oraz przesiedleńcy z Wyszkowa, Serocka i Mławy. W getcie przebywało 1,2 tys. osób. 6 kwietnia 1942 roku Niemcy rozpoczęli wysiedlanie, spalili zwoje Tory, część osób zastrzelili, a pozostałych wywieźli do getta w Warszawie. Ocalały nieliczne artefakty: kilka fotografii, akty stanu cywilnego wyznań niechrześcijańskich, żydowskie księgi metrykalne oraz archiwalne dzienniki lekcyjne w Szkole Podstawowej Nr 3 im. Pomnik Zwycięstwa 1920 roku.

Stopka

redakcja:
Aleksandra Jankowska,
Kinga Jakubowska,
Antonina Van Dessel,
Luiza Wojciechowska- Konopka
opracowanie graficzne
i skład Edyta Krane
Marecki Ośrodek Kultury
im. Tadeusza Łużyńskiego
Marki • ul. Fabryczna 2
mokmarki.pl

Czas i Przestrzeń. Bruno Schulz

Sanatorium pod Klepsydrą

SPEKTAKL W REŻYSERII Jerzego Łazewskiego

SCENOGRAFIA Hanna Mrozowska • Jerzy Łazewski • Luiza Wojciechowska-Konopka

MUZYKA Dawid Ludkiewicz • CHOREOGRAFIA Dariusz Lewandowski

- przedstawienia premierowe
6 grudnia godz. 19.00
8 grudnia godz. 17.00
- 7 grudnia
Sanatorium pod klepsydrą.
Post scriptum – trzy opowieści.
- 14 grudnia
premiery filmowej wersji
widowiska (MCER)

Sanatorium Pod Klepsydrą

Widowisko w ramach projektu CZAS I PRZESTRZEŃ. BRUNO SCHULZ łączy sztuki wizualne i teatr, a rozgrywane jest simultanicznie w przestrzeni naszego zabytkowego obiektu. Scenariusz powstał na podstawie opowiadań Brunona Schulza, wykorzystano też songi Bertolta Brechta z „Opery za trzy grosze” oraz utwory poetyckie Stanisława Witkiewicza i Juliana Tuwima. Punktem wyjścia jest koncepcja czasu z „Sanatorium pod Klepsydrą”, jako konfrontacja przeszłości z teraźniejszością i przyszłością, w której błądzimy niczym w labiryncie, stworzonym przez nowatorskie

metody leczenia doktora Gotarda. Wykorzystanie tekstu Schulza pozwala na porównanie Drohobycza z Markami, sanatorium doktora Gotarda ze słynnym sanatorium w Czerwonym Dworze Władysława Olechnowicza, w którym zmarł wybitny litewski malarz i kompozytor Mikolaj Konstanty Ciurlionis. Dla widzów jest to więc podróż w czasie, nawiązująca do historii miasta i jego nieobecnych żydowskich mieszkańców. Wprowadzeniem w te zagadnienia są wykłady Jadwigi Siedleckiej-Siwudy, Łukasza Wnuka i Antoniego Widomskiego. A podsumowaniem – filmowa wersja przedstawienia.

Marecki Ośrodek Kultury im. Tadeusza Łużyńskiego • Marki • ul. Fabryczna 2

Obsada spektaklu

Mansjon MIASTO:

Polly – Martyna Burchała (Akademia Teatralna)
Jenny – Aleksandra Jankowska
Lucy – Anna Lubańska
Jonathan – Adam Tkaczyk

Mansjon CZAS:

Józef – Kacper Męcka (Akademia Teatralna)
Ojciec – Piotr Wiszniowski
Matka – Anna Lubańska
Doktor Gotard – Adam Tkaczyk
Adela – Julia Bukala (Akademia Teatralna)
Siostra Bianka – Martyna Burchała
Siostra Perazja – Maria Borysewicz
Ochotniczka Rozstrzeliwaczka – Aleksandra Jankowska
Kuzyn Emil, Kondor, Kelner – Artur Zudzin-Wisniewski
Bodzio, Agitator – Przemysław Bawół
Konduktor – Jakub Jaskółski (Akademia Teatralna)
Kuzyn Dawidek – Dawid Szwejkowski (Akademia Teatralna)
Zagubiony Pensjonariusz – Dawid Ludkiewicz
Ptaki, Manekiny – Przemysław Bawół (Teatr SGH),
Martyna Burchała (AT), Dymitr Hryciuk (Teatr SGH), Jakub Jaskółski (AT), Gabriela Kowalewska (AT), Michalina Łajtar (AT), Jagoda Mikulska (Teatr SGH), Paweł Pawlak (Teatr SGH), Dawid Szwejkowski (Akademia Teatralna), Franciszek Świrski (AT).

NOTKI O TWÓRCACH I WYKONAWCACH

Jerzy Łazewski

aktor teatralny, filmowy i serialowy, reżyser, malarz. Jest absolwentem Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie. Współpracował m.in. z warszawskimi teatrami: Teatrem Dramatycznym, Teatrem Studio im. Stanisława Ignacego Witkiewicza, Teatrem Adekwatnym, Collegium Nobilium, Teatrem Konsekwentnym, Teatrem Muzycznym Roma oraz Teatrem Studio Buffo.

Anna Lubańska

mezzosopran, solistka Teatru Wielkiego – Opery Narodowej. Ukończyła warszawską Akademię Muzyczną w klasie Krystyny Szostek-Radkovej. Jest laureatką Międzynarodowego Konkursu Sztuki Wokalnej im. Ady Sari. Podczas swoich koncertowych podróży odwiedziła Japonię, Niemcy, Wielką Brytanię, Belgię, Francję, Rosję, Monako, Hongkong i Chiny. Współpracowała z Warszawską Operą Kameralną oraz Operą Poznańską. Dokonała wielu nagrań dla Polskiego Radia i Telewizji Polskiej.

Aleksandra Jankowska

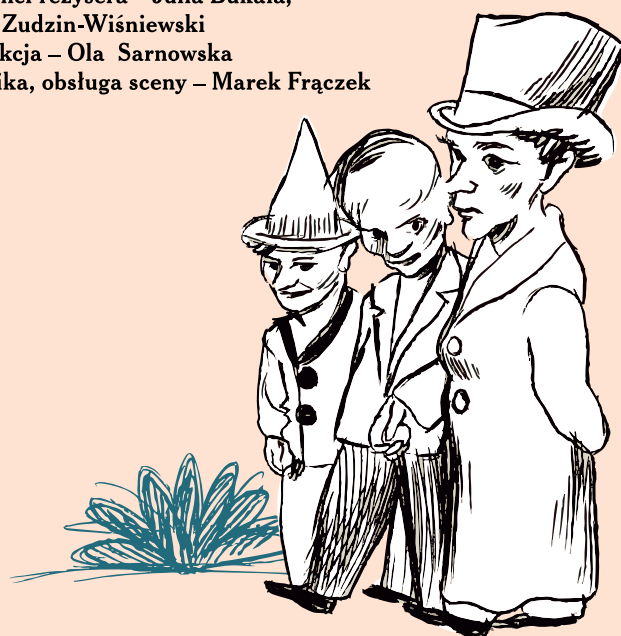
aktorka, wokalistka, pedagog. Związana z Teatrem 77 i Teatrem im. Stefana Jaracza w Łodzi, Teatrem im. Cypriana Kamila Norwida w Jeleniej Górze, Teatrem im. Jana Kochanowskiego w Opolu, Studiem im. Ireny Solskiej w Warszawie. Reżyseruje spektakle muzyczne, prowadzi autorski Teatr Piosenki Olala.

Adam Tkaczyk

muzyk, wokalista, kompozytor, lektor mikrofonowy, konferansjer. Specjalizuje się w piosence literackiej i aktorskiej. Założyciel i kierownik artystyczny zespołu Wyspy Dobrej Nadziei. Nagrywa audiobooki, filmy, reportaże, spoty, dubbing.

Realizatorzy

scenariusz i reżyseria – Jerzy Łazewski
scenografia i kostiumy – Hanna Mrozowska,
Jerzy Łazewski
mansjon pierwszy KSIĘGA – opracowanie i wykonanie
Luiza Wojciechowska-Konopka
muzyka – Dawid Ludkiewicz
projekcje video, grafika komputerowa, światła,
dźwięk – Marcin Skotnicki
choreografia – Dariusz Lewandowski
asystenci reżysera – Julia Bukala,
Artur Zudzin-Wisniewski
produkcja – Ola Sarnowska
technika, obsługa sceny – Marek Frączek

Piotr Wiszniowski

aktor filmowy, teatralny i telewizyjny. Absolwent Wydziału Aktorskiego Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie. Związany z Teatrem Syrena, od 2009 roku z Teatrem Żydowskim w Warszawie.

Hanna Mrozowska

absolwentka Wydziału Malarstwa warszawskiej ASP. Zajmuje się malarstwem, technikami ściennymi, scenografią, aranżacją wnętrz, ceramiką, rysunkiem satyrycznym, a także edukacją artystyczną. Jest założycielem Stowarzyszenia Twórców POMOST.

Luiza Wojciechowska-Konopka

absolwentka malarstwa na warszawskiej ASP oraz astronomii na Wydziale Fizyki UW. Malarka, graficzka, aranżerka przestrzeni, koordynatorka interdyscyplinarnych projektów kulturalnych.

Dariusz Lewandowski

reżyser, choreograf, aktor i tancerz. Szef grupy artystycznej Kompania Primavera. Autor tekstów piosenek, scenariuszy filmowych i teatralnych. Pedagog w dziedzinie teatru muzycznego, ruchu scenicznego oraz tańca współczesnego. Współpracował ze Studiem Buffo oraz Teatrem Muzycznym „Roma”.

Scena Główna Handlowa

Teatr założyła w 2008 roku grupa pasjonatów – studentów Szkoły Głównej Handlowej. Wsparcie artystyczne i merytoryczne zapewnił Teatr Konsekwentny, czołowy teatr warszawskiej sceny niezależnej. Reżyserem został Jerzy Łazewski. W czasie swojej już 16-letniej działalności repertuar teatru SGH obejmował tytuły zarówno lekkie i komediowe, jak i inspirowane klasycznymi tragediami, pełne rozmachu spektakle wieloobsadowe oraz kameralne etudy. Drzwi teatru są stale otwarte dla studentów ciekawych pracy z profesjonalnym reżyserem, niebojących się sceny i poszukujących twórczego fermentu.

MIASTO

Bruno Schulz ukazuje surrealistyczny, niemal oniryczny obraz miasta, które nie jest nazwane, a jego mroczne, dziwaczne, magiczne przestrzenie stają się metaforą wewnętrznych przeżyć bohatera oraz jego relacji z otoczeniem.

Miasto przypomina labirynt, jego ulice i budynki są jakby żywymi organizmami, przepelnionymi tajemnicą i nastrojem niepokoju. Granice między rzeczywistością, a fantazją zacierają się. Ta dziwaczna przestrzeń jest także miejscem, w którym pojawiają się motywy niepełnej, fragmentarycznej tożsamości, marzeń i obsesji, typowych dla twórczości Schulza.

LABIRYNT

Labirynt w Sklepiach cynamonowych Bruno Schulza to przestrzeń pełna symboliki i niepokoju, która odzwierciedla chaos wewnętrznych przeżyć bohatera. Jest to obraz surrealistycznej rzeczywistości, w której granice między światem zewnętrznym, a psychiką zacierają się. Labirynt jest metaforą zagubienia. Świat staje się nieczytelny, zmysły bohatera są przytłoczone przez nadmiar niepojętych, zniekształconych obrazów, które mieszają się z rzeczywistością. Jest to miejsce nie tylko fizycznej dezintegracji przestrzeni, ale także strefa, w której bohater traci kontrolę nad własną tożsamością. Labirynt staje się miejscem nieustannego poszukiwania, które jest też źródłem niepokoju, ale też twórczego napięcia i odkryć.

DOM

Dom jest jednym z najważniejszych symboli, schronieniem i pułapką. Stanowi przestrzeń pełną tajemniczości, groteski i niepokoju, łączy świat zewnętrzny z wewnętrznymi przeżyciami bohatera. Schulz ukazuje dom jako żywą, niemal organiczną strukturę, której przestrzenie są zniekształcone, pełne nieoczekiwanych zakamarków i dziwacznych detali. Dom w opowiadaniach Schulza jest miejscem nieustannych transformacji – jego elementy (pomieszczenia, meble, przedmioty) stają się nośnikami emocji, fantazji i obsesji bohatera. Przestrzeń ta jest zarówno domem rodzinnym, jak i miejscem wyobcowania, w którym granice między życiem a śmiercią, zaczynają się zacierać, a codzienność miesza się z niezwykłością.

MANEKINY

Symbole zimnej, mechanicznej bezosobowości, a jednocześnie obiekty fascynacji i niepokoju. W prozie Schulza manekiny stają się niemymi świadkami i uczestnikami dziwacznych, zdarzeń. Często występują w kontekście sklepów cynamonowych, które są pełne groteskowych przedmiotów i wystaw. Schulz przedstawia manekiny, jako ciała pozbawione życia, lecz posiadające tajemniczą siłę, zawieszona między światem rzeczywistym a fantastycznym, nieruchome, lecz pełne nieokreślonego ładunku emocjonalnego. Ich obecność w utworach Schulza buduje atmosferę onirycznego niepokoju, podkreślając nieustannie granicę między tym, co żywe, a martwe.

PTAKI

Ptaki Bruno Schulza są jednym z centralnych motywów jego twórczości, które łączą w sobie elementy oniryczne, symboliczne i groteskowe. Pełnią rolę posłańców między światem ludzkim, a tajemniczym, nadprzyrodzonym porządkiem. To istoty pełne magii i niepokoju, których obecność wprowadza atmosferę dziwności i zagrożenia. Często są przedstawiane jako gigantyczne, dziwaczne stworzenia. Symbolizują nieuchwytność, ulotne aspekty ludzkiej psychiki, które znikają tak szybko, jak się pojawiają.

CZAS

Czas jest pojęciem elastycznym i zniekształconym, silnie związanym z pamięcią i obsesjami bohatera. Autor nie przedstawia go, jako linearnego, uporządkowanego ciągu, lecz przestrzeń pełną zawirowań, które łączą teraźniejszość z przeszłością i przyszłością w sposób surrealistyczny. Czas staje się subiektywnym doświadczeniem, które zależy od percepcji bohatera. Jest "żywą siłą", która w zależności od sytuacji może przyspieszać lub zwalniać, przeplatając momenty pełne napięcia z chwilami marzeń i refleksji. W wielu opowiadaniach aktywnie wpływa na kształtowanie rzeczywistości, wywołując wrażenie zacierania się granic między snem a jawą.

opisy Mansjonów